

tilbageværende Divergenspunkter — under Forudsætning af, at Landstinget i det væsentligste slutter sig til den Stilling, Mindretallet her har indtaget — at finde en Form, hvorved det kan lykkes at naa en Overenskomst.

**R. Claussen:** Ved 1ste Behandling af denne Sag tillod jeg mig at henstille til Udvalget at fremskaffe nogle Oplysninger om, hvor mange Lærere der er i hvert af de forskellige Skoledistrikter eller Kommuner. Udvalget har intet Hensyn taget til dette Ønske. Det var dog et Spørgsmaal, som jeg synes maatte kunne klares i Løbet af nogle faa Dage, da de Oplysninger, der søgtes, vistnok henligge i Ministeriet, og skulde de nærmere bearbejdes, vilde det næppe kunne vare mange Dage. Jeg anser det for nødvendigt at faa disse Oplysninger, fordi man deraf kunde se, hvilke Kommuner det er, som endnu ikke have opfyldt de i Lovforslaget stillede Betingelser. Desuden forlangte jeg Oplysning om, hvor mange Børn der vare udskrevne ved 13 Aars Alderen i de forskellige Sogne. Det vil jeg mere undskylde, at man ikke har kunnet skaffe til Veje, thi det vil jo kræve noget længere Tid, og af Ændringsforslaget under Nr. 11 fremgaar det, at Udvalgets Stilling er den, at man fremdeles vil afskære Retten til for Fremtiden at lade Børnene udskrive af Skolen ved 13 Aars Alderen. Endskønt jeg er Modstander af den Stilling, Udvalget har indtaget der, vil jeg dog stemme for Ændringsforslaget under Nr. 11, thi der bliver da Metode i Stillingen derved, at man nu tager Kjøbenhavn med. Efter hvad vi nu hørte af det ærede Medlem fra Assens (Berntsen), udskrives der af de kjøbenhavnske Skoler ca. 800 Børn aarlig under 13 Aars Alderen, og jeg synes, at det er et Antal, som vel maatte gøre os betænkelige ved at fratage Beboerne deres Ret til at lade Børnene udskrive, thi de udskrives dog vist ikke, undtagen der til Dels er haard Nødvendighed derfor.

Jeg har altsaa ikke særlig Grund til at takke Udvalget for den Imødekommen, det har vist med Hensyn til de Oplysninger, jeg ønskede. Men jeg følger selvfølgelig Udvalgets Flertal i dets Indstilling og i alle de Ændringsforslag, som Flertallet har stillet, ikke fordi de tilfredsstille mig, men fordi de forbedre Loven. Jeg har selv intet Ændringsforslag villet stille, thi jeg har anset det for ganske unyttigt, da jeg jo til Dels staar ene med min Opposition mod Lovforslaget. Og da mine Me-

ningsfæller ikke en Gang have villet stille Ændringsforslag med Hensyn til Tilskuddet til Københavns Kommune, fordi de have kunnet indse, at det ikke nytter noget, saa har jeg selvfølgelig saa meget mere Grund til slet ikke at stille Ændringsforslag i denne Henseende. Jeg stemmer som sagt for Udvalgets Flertals Forslag. Jeg stemmer navnlig for, at Bestemmelsen om Skolekonsulenten skal udgaa, og for at de 35,000 Kr. skulde gives til Friskolen. Men selv om man stemmer for det, er det jo et Spørgsmaal, hvor længe det varer, inden man giver slip paa det Standpunkt ogsaa. Man har Aar efter Aar fraveget sine Standpunkter, det ene efter det andet, saa at man nu slet ikke kender det Standpunkt, som tidligere var Demokratiets. Jeg vil henstille til det meget ærede Udvalg ikke under Sagens videre Gang at gøre yderligere Indrømmelser, men derimod holde fast paa det, der nu er foreslaaet og vel bliver vedtaget, og hvis saa Loven ikke vedtages, hvis den da gaar i Stykker, vil jeg henstille, at man fører 300,000 Kr. til op paa Finansloven, altsaa i det hele 1 Million, og fordeler denne Million mellem Lærerne. Sidste Aar havde de gennemsnitlig 200 Kr. og med det Tillæg af 300,000 Kr. ville de faa næsten det Lønningstillæg, som dette Lovforslag sikrer dem. Saa meget er vist, at dette Lovforslag hjælper ikke til at højne Undervisningen. Det, der bliver opnaaet i Oplysningens Tjeneste ved det, er lig intet. Jeg ser i alt Fald ingen Frugter af dette Lovforslag, men jeg henstiller, at i Stedet for at slaa mere af, skal man holde paa det Standpunkt: hverken at opgive Stillingen til Konsulenten eller de 35,000 Kr. og komme Lærerne i Møde paa anden Maade ved Finansloven.

**Knop:** Jeg skal ikke fordybe mig i Lovforslagets forskellige Enkeltheder. Der er kun et Punkt, om hvilket jeg havde Lyst til at fremkomme med nogle Bemærkninger, nemlig Ændringsforslaget angaaende Bidraget til Friskolerne. For det første vil jeg gøre en Bemærkning om, at Stats-tilskudet gøres afhængigt af, at Kommunerne yde et Bidrag til de fri Skoler. Det kunde for saa vidt være godt nok, naar der ikke var den Omstændighed derved, at det, hvad jeg er lidt bange for, kunde hælde, at der var Kommuner, som ikke vilde bidrage til en Friskole. Hvis det skulde ske, f. Eks. fordi Kommunen selv har Skolevæsen nok og kan modtage i sin Skole de Børn, som gaa i Friskolen, og den altsaa ikke har